

čena še sledeča vprašanja: pokojnina srednješolskih profesorjev pri različnih narodih, reforma srednje šole, šola in družina, mednarodna korespondenca dijakov, savez intelektualnih delavcev, kodifikacija srednješolskih zakonov in končno dijaški krožki rdečega križa. Po končanem kongresu je projektiran izlet udeležencev v Krakov in Wieliczko.

Neodrešena domovina in obmejno šolstvo.

—r Slovenska društva na Goriškem prepovedana. »Goriška Straža« prinaša obvestilo, da je videmski prefekt ponovno zabilanil obstoj slovenskih kulturnih in izobraževalnih društev. Obvestilo veli: Kljub obljubi, ki jo je dal ministrski predsednik Mussolini poslancema dr. Besednjaku in dr. Wilfanu, da se bodo vzpostavila v praksi vsa po videmski prefekturi prepovedana slovenska kulturna društva, je sedaj videmski prefekt na ponovno vložitev prošnje za odobrenje pravil za 32 kulturnih društev, vsa ta društva na novo prepovedal. To svojo prepoved utemeljuje na naravnost gorostasen način, češ, da so pravila izobraževalnih društev protustavna zakonu Italije in dalje zahteva, da se mora v društvih poučevati italijanščina, v odboru samem morajo biti učitelji italijanščine. Odselki v društvih so prepovedani. Treba je tudi vedeti, če imajo osebe, ki sede v odboru, z ozirom na njih preteklost, zaupanje in da se ne more dvomiti v njih iskrenem domoljubju. — List pripominja, da se bodo Slovenci po svojih zastopnikih pritožili radi te prepovedi na najvišjo inštanco.

Splošne vesti.

— Glavna skupščina UJU v Dubrovniku se vrši 24., 25. in 26. avgusta t. l. Na dnevnem redu je poleg običajnih poročil tudi razprava: »Osnovna načela za novi nastavni plan i program osnovnih šol naše kraljevine« in »Religijska nastava u osnovnoj školi«. Kdor želi razpravljati o tem na skupščini, naj se prijavljuje do 20. julija izvršilnemu odboru UJU. Podrobnejši dnevni red glavne skupščine še objavimo.

— Redakcija današnje številke je bila zaključena zaradi pokrajinske skupščine v Krškem na ponedeljek po večerni pošti in poznejši dopisi niso prišli več v poštev za to številko.

— Podrobno poročilo o pokrajinski skupščini v Krškem prinesemo v prihodnji številki.

— Pravkar je izšel »Ročni katalog«, ki vsebuje vse podatke glede plače in službenih pravic in dolžnosti učiteljstva po novem uradniškem zakonu. Vsaka učiteljica in vsak učitelj lahko na podlagi tabele v »katalogu« takoj izračuna, koliko plače jim pripade, koliko draginskih doklad in koliko jim odtržejo vsak mesec osebne dohodnine in invalidskega davka. »Ročni katalog« vsebuje odgovore na vsa vprašanja, na katere smo dosedaj odgovarjali v »Učiteljskem pravniku«. »Ročni katalog« se naroča v Učiteljski tiskarni v Ljubljani in stane trdo vezan z razrednim katalogom za 100 učencev 14 Din in s katalogom za posamezne predmete. Naročite ga takoj, ker naklada ni velika!

— ŠOLSKA VODITELJE OPOZARJAMO, da naroče šolske potrebščine, knjige in tiskovine pri Učiteljski tiskarni. Da bodo hitreje postreženi, naj izvrše svoje naročilo čimprej, ker je proti koncu poštne, v glavni seziji precejšen naval.

— Novinci, ki prosite za vstop v učiteljsko službo imate vse podatke: katere podatke je treba navesti v prošnji in katere priloge je priložiti ter, kako opremiti prošnjo v »Ročnem katalogu«, ki je pravkar izšel v Učiteljski tiskarni v Ljubljani ter stane 14 Din.

— Z redom Sv. Save 5. reda je bil odlikovan g. nadučitelj Božo Račić v Adlešičih. To odlikovanje mu je izročil v petek pred Vidovim dnem okrajni šolski nadzornik g. Lukežič. G. Račić je gotovo med prvimi, ki so si to odlikovanje brez vsakega častihlepa pridobili. Belokranjski učitelji svojemu tovarišu k odlikovanju iskreno čestitamo, želeč mu, da bo še dolgo tako plodonosno, nesebično in tiho deloval v procvit Belokranjcev in še posebej belokranjske narodne umetne obrti.

— Zasebne šole v Sloveniji. Ministrstvo prosvete je izdalo odlok, da prestopne pravo javnosti s koncem šolskega leta 1923/24, vsem onim zasebnim šolam v Sloveniji, ki ga niso dobile od ministrstva prosvete naše države, temveč

ali od bivšega avstrijskega ministrstva za uk in bogočastje ali pa od pokrajinskih vlad. Ako bi katera teh šol želela pravo javnosti, mora vložiti na prosvetno ministrstvo prošnjo.

— Kdor prosi za povišico in ne ve, kdaj mu zapade povišica, ima vse podatke, kako opremiti prošnjo v »Ročnem katalogu«, ki je pravkar izšel v Učiteljski tiskarni v Ljubljani in stane trdo vezan 14 Din.

— Šolska mladina ne sme prisostvovati pri političnih manifestacijah. Ministrstvo prosvete je izdalo naredbo, s katero se učencem, zlasti ljudskošolskim prepoveduje udeležba pri sprejemu ministrov ali drugih političnih osebnosti, ki prihajajo popolnoma v strankarsko-političnih poslih.

— Kako opremiti prošnje za upokojitve razvidite iz »Ročnega kataloga«, ki je pravkar izšel v Učiteljski tiskarni in stane 14 Din.

— Pedagoška visoka šola v Zagrebu. Zagrebški uradni list »Narodne Novine« objavlja v številki z dne 1. julija okrognico oddelka ministrstva prosvete za Hrvatsko in Slavonijo glede sprejemanja novih slušateljev za študijsko leto 1924/25, na pedagoško visoko šolo v Zagrebu.

— Učitelji-vojaki dobe vse podatke glede obveznosti in tudi nevojaki glede plačevanja vojaške takse v »Ročnem katalogu«, ki je pravkar izšel v Učiteljski tiskarni in stane 14 Din.

— Ne hodite na pariško olimpiado ne da bi se preskrbeli s Francosko-slovensko-nemško konverzacijsko knjigo, ki jo je spisal prof. dr. P. V. Brežnik in je ravnokar izšla v založbi Učiteljske tiskarne v Ljubljani. Brez nje ne boste izhajali niti na železnici in v hotelu, niti na cesti ali v gostilni. Cena v platno vezani knjigi Din 35.

— Naša šolska ladja »Vila Velebita« v Carigradu. Naša šolska ladja »Vila Velebita« je nedavno s 47 dijakov trgovske pomorske akademije v Kotoru prispela v Carigrad. Ekskurzijo vodi ravnatelj akademije Perulić, in nekoliko profesorjev, Potovanju je svrha, da akademiki v praksi vrše to, česar so se v teoriji učili. Ladja je ostala v Bosporu 6 dni. V tem času so si akademiki ogledali znamenitosti Carigrada. Posetili so tudi naše poslaništvo, kjer jim je bila prirejena svečana večerja.

— Premembe naslovov. Vse naše članstvo ponovno opozarjamo, da ne bomo za dobo poštne nikomur preminjali naslova. Naslovi so sedaj na novo natisnjeni in bi nam popravljanje povzročilo preveliko zmedo.

— Društveni blagajniki naj takoj poravnajo račun za članske karte, ker moramo tudi mi takoj zadostiti obveznosti centrali v Beogradu.

— Pričetek šolskega leta na šolah v Sloveniji. Štev. 6041 dne 26. aprila 1924. Prosvetni oddelek za Slovenijo. Ministrstvo prosvete je z odlokom O. N. br. 19.057 z dne 15. aprila 1924 glede pričetka šolskega leta na srednjih, učiteljskih, meščanskih in osnovnih šolah v Sloveniji odredilo naslednje: 1. Šolsko leto se prične na vseh šolah v Sloveniji dne 1. septembra z vpisovanjem učencev; dne 2. septembra se vrši skupna služba božja, na to otvoritvena konferenca; dne 3. septembra pa se prične redni šolski pouk. Če je kateri izmed teh treh dni nedelja, se opravek dotičnega dne pomakne za en dan naprej. 2. Sprejemni izpiti (sprejemni) za 1. razred srednjih šol, 1. letnik učiteljskih in za 1. razred meščanskih šol se vrše v poletnem roku dne 30. junija ali 1. julija, v jesenskem roku pa 30. ali 31. avgusta. — 3. Razredni (ponavljalni), dopolnilni ali sprejemni izpiti v ostale razrede (razen v I.) se opravijo v času od dne 25. do 31. avgusta. 4. Prvo polletje (semester) se zaključi zadnjo soboto pred 25. januarjem ob 16. uri; redni pouk v II. semestru se nadaljuje naslednjo sredo ob 8. uri. 5. Zgoraj navedeni roki se uveljavijo že ob sklepu tekočega šolskega leta in veljajo dotlej, dokler se z novimi šolskimi zakoni ne uredi in ne izenači ves ustroj našega šolstva.

Učiteljski pravnik.

—Š Važna odločba glede meščanske šole. Znano je, da se je s členom 11, razvrstilne uredbe k uradniškemu zakonu degradiralo meščansko šolo, da so absolventi meščanske šole postali lahko le zvaniki. Sedaj se je to popravilo s sledečim odlokom: Savez udruženih nastavnika gradjanskih šol v Zagrebu je s sodelovanjem Zveze jugoslovanskih železničarjev, poštinih uslužbencev in

javnih nameščencev izposloval sledečo odredbo: »Na pisanje generalne direktije državnih železnica o rangi nekih šol, ministrstvo prosvete aktom O. N. Br. 12.397 od 8. marca 1924 poslalo je ovo objašnjenje: — — — 3. Gradjanska škola ima rang i karakter nižje gimnazije (kao i tačka 2): »Svršenih osam razreda više pučke škole smatra se za državnu službu kao svršena nižja četiri razreda gimnazije ili realne gimnazije.« — Glasom citirane odredbe ministrstva prosvete so absolventi meščanskih šol enakovredni absolventom nižje srednje šole brez nižjega tečajnega izpita (male mature), dokler ne odredi ministrstvo prosvete naknadno analog odredbi za Vojvodino O. N. br. 19.574 dne 17. aprila 1924, tkzv. malo maturo tudi za meščanske šole v Sloveniji.

—Š Ministrstvo prosvete je načelno rešilo vprašanje, da pripadejo strokovnim učiteljem z izpitom na šolah za gluho-neme, slepe in imbecilne 10% zvišani prejemki po členu 7, uradniškega zakona in analogno čl. 12. razvrstilne uredbe. V vsakem slučaju je vložiti posebej prošnjo na ministrstvo s potrebnimi dokazili.

—Š Upokojeanci s 65 leti starosti, ki so bili pred kratkim uradno upokojeni in objavljeni v listih, dobe te dni uradno obvestilo o upokojitvi od prosvetnega oddelka. Vlože naj takoj svoje prošnje za nakazilo penzije in naj se ravnajo po sledečih navodilih: Prošnje za upokojitve in odmero penzije je v zmislu pravilnika ministrstva prosvete z dne 6. novembra 1922, štev. 399 Ur. l. opremiti z vsemi listinami, na katerih temelji pravica do pokojnine z dvema s podpisom in žigom, overovljenima prepisoma brez taks ter v zmislu oddelka ministrstva prosvete z dne 14. decembra 1922, O. N. br. 20.455 k onim listinam, ki niso sestavljene v državnem jeziku še po dvoje (s podpisom in žigom) overovljenih prevodov. Torej je priložiti: original, dva prepisa originala (v jeziku originala) in dva prevoda originala. — Previde in prepise naj overovi šolska oblast (tudi šolsko vodstvo) in pritisne žig. — Obenem naj prosilec predloži neposredno prosvetnemu oddelku dve enako se glaseči nekolkovani prošnji, naslovljeni na ministrstvo prosvete (odloženje za osnovno nastavo) v Beogradu za upokojitve, ureditev penzije in otvoritev kredita pri finančni delegaciji v Ljubljani. Drugega naj prošnja ne vsebuje. Prošnji naj se priloži: 1. Izvirnik in po šolskem vodstvu uradno overovljen prepis odloka o razrešenju učiteljske službe in ustavitvi aktivitetnih prejemkov. 2. Priloženi (golici) potrdili (uverenje) o službenih letih in višini prejemkov na dan upokojitve, ki naj ju upokojenec podpiše. (Kdor ne mara podpisati golice, prejme pozneje v podpis izpolnjene obrazce, toda zavleče s tem nakazilo penzije). — Prosvetni oddelek dostavlja radi hitrejšega poslovanja golice uverenji. Prosilec naj podpiše uverenje na levi strani vštice vrste, ki je določena za navedbo številke in datuma upokojitvenega odloka ministrstva prosvete. V golici naj ničesar drugega ne vpisuje tudi izpolnjenega naj prav nič ne popravlja; če ima kaj pripomniti, naj to napravi na posebnem listu. Kdor dvomi o svoji službeni dobi, naj golice ne podpiše, temveč vrne in zaprosi za izpolnjene na podlagi dokumentov, ki jih mora predložiti. — Prošnja in priloge, na katerih je navesti, da so potrebne za ureditev penzije, so kolka proste. — Ko je upokojenec o upokojitvi obveščen, mora predložiti neposredno prosvetnemu oddelku naslovljeno na ministrstvo prosvete (osnovna nastava), posebno prošnjo za nakazilo akontacije

(predupma) v zmislu čl. 131. zakona o glav. drž. računovodstvu. V tej prošnji je navesti: 1. Ime in priimek, značaj in službeni kraj. 2. Kdaj in s katerim odlokom je upokojen (datum in broj odloka ministrstva). 3. Kdaj je bil razrešen učiteljske dolžnosti (datum odloka prosvetnega oddelka). 4. Do kdaj je prejemal aktivitetne prejemke. 5. Koliko let je bil v učiteljski službi. 6. Kolika je bila poslednja plača in kolike so dnevnice. — Opomba uredništva: V obeh prošnjah naj se upokojeanci sklicujejo na člen 152. uradniškega zakona, po katerem bi se moralo nakazilo penzije izvršiti z istim odlokom, s katerim se je izvršila upokojitev. Organizacija bo storila vse potrebno, da se izvrši nakazilo pokojninskih prejemkov čimprej.

Naša gospodarska organizacija.

OBRAMBNI SKLAD.

II. izkaz.

Hranilna vloga v Hran. Uč.	
konvikta	263.31 Din
Blagajniško stanje po I. izkazu	115.— »
Golež Fran. Vitanje	10.— »
Učiteljstvo osnovne šole v Brežicah	60.— »
Rustija Josip, Staritrgr	10.— »
Učit. zbor na Rakeku	25.— »

skupaj . 483.31 Din

—g Ganglov kamen za Učiteljski konvikt v Ljubljani. Učiteljski zbor petrazredne osnovne šole v Krškem Din 250 s pripomnjo: Da dosežemo čimprej 20. dinarski tisočak za Ganglov kamen, nabrali smo ob sklepu šolskega leta — na Vidov dan — Din 250, in sicer so darovali: Leopold Levstik, Vlastemila Levstikova, Pavla Zirerjeva, Marija Vutkovičeva in Janko Vanič, vsak Din 10; upokojeni učitelj Florijan Rozman in trgovcevi Rihard Engelsberger iz Krškega sta darovala vsak Din 100; skupaj torej Din 250. Vsa čast darovalkam in darovalcem! Gospod Florijan, prijateljski pozdrav! Dobro si se odrezal, Takih trgovcev, kakršnih je g. Engelsberger, je še mnogo med našim narodom. Stopite med narod! Dober uspeh je zagotovljen. — Tov. Franjo Musar, nadučitelj v Boštanj, Din 10, ker ni bil na zborovanju okrajnega učiteljskega društva dne 28. maja, Taka taksa po Din 10, naj se uvede pri vseh okrajnih učiteljskih društvih. — Tov. Ivanka Lipovčeva, učiteljica v Škocijanu pri Turjaku, obveznico 7% državnega posojila za Din. 100. — Tov. Vika Svetkova, učiteljica v Leskovcu pri Krškem, obveznico 7% drž. posojila za Din 100. — Tov. Ana Grebenčeva, učiteljica v Sori pri Medvodah, obveznico 7% državnega posojila za Din 100. Živile zavedne kolegije! — Učiteljsko društvo za kranjski šolski okraj v Kranju, tri obveznice 7% državnega posojila a Din 100, skupaj Din 300. Vrlo lepo! Seveda, to je šele prvi obrok: celotna taksa za vsako okrajno učiteljsko društvo znaša Din 1000. Novomeško učiteljsko društvo bodi vsem okrajnim učiteljskim društvom v vzgled. Če ni dinarjev in par v blagajni, naj se pa ob zborovanjih in konferencah prirejajo koncerti, ali pa zbirajo prostovoljni prispevki. Tako je storilo novomeško okrajno učiteljsko društvo pod predsedstvom tov. Matko Davorina. — Današnji izkaz: Din 860; zadnji izkazanih: Din 20.740; skupaj z današnjim izkazom: Din 21.500. Dvaindevajseti dinarski tisočak se bliža! Vesele družbe le na delo! »Kaj nam pa morejo, če smo veseli.« — »Kdor mlad je, naj vesel bo tudi, naj zgoraj se za starost trudi.« (E. Gangl: »Pisanice«.) — Jakob Dimnik, blagajnik.

V novi obleki

namreč v rjavo-modro-beli etiketi je sedaj v prometu davno preizkušeni in priljubljeni »Pravi : FRANCKOV : kavni pridatek« v zabojčkih. — V varstvo proti ponaredbam se na tej novi etiketi posebno iztičejo glavna obeležja, namreč: ime »Franck« in »kavni mlinček«. — »Pravi : FRANCK : z mlinčkom« je kavi tako potreben, kakor začimba juhi. —